

воздатності; по-друге, *банківська операція* – це банківський правочин, який здійснюється банком як посередником у платіжному обороті, що є його головною функцією; це правочин, який є або підставою, або виконанням банком його грошових зобов'язань, права вимоги за якими є грошовими коштами; по-третє, підставами банківських правовідносин можуть бути виключно ті правочини, які є банківськими операціями.

Список використаних джерел:

1. Попондопуло В.Ф. Динамика обязательственного правоотношения и гражданско-правовая ответственность: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Ленинград, 1981. 188 с.
2. Гамбаров Ю.С. Гражданское право. Общая часть / под ред. и с предисловием В.А. Томсинова. Москва: Зерцало, 2003. 816 с.
3. Безклубий І.А. Банківські правочини: монографія. Київ: ВД «Ін Юре», 2007. 456 с.
4. Агарков М.М. Основы банковского права: курс лекций. Москва: БЕК, 1994. 350 с.
5. Шершеневич Г.Ф. Курс торгового права: в 4 т. Москва: Статут, 2003. Т. 2. 544 с.
6. Гордон В.М. Система советского торгового права. Обзор действующего законодательства по внутренней торговле / М.В. Гордон, С.Н. Ландкоф, Я.И. Рапопорт, В.И. Серебровский. Харьков, 1927. 203 с.
7. Положення про організацію бухгалтерського обліку під час здійснення операційної діяльності в банках України: Постанова правління Національного Банку України від 4 липня 2018 р. № 75.
8. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
9. Цивільний кодекс Української РСР від 18 липня 1963 р. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Вишневикий А.А. Банковское право Англии. Москва: Статут, 2000. 300 с.
11. Директива ЄС 2015/2366 Європейського Парламенту та Ради «Про платіжні послуги на внутрішньому ринку» від 25 листопада 2015 р. URL: <http://www.eur-lex.europa.eu>.

СМОРОДИНА А. Є.,
аспірант відділу проблем цивільного,
трудоного і підприємницького права
(Інститут держави і права
імені В. М. Корецького
Національної академії наук України)

УДК 347.77.043

КОМПЕНСАЦІЯ ЗА ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКИХ ПРАВ І СУМІЖНИХ ПРАВ В УКРАЇНІ

Досліджується правова природа одного із способів захисту в суді авторських і суміжних прав в Україні – отримання правовласником компенсації як альтернативи до відшкодування збитків. Стаття присвячена дослідженню основних характеристик компенсації. Проведено детальний аналіз зміни підходу до розрахунку компенсації, що запроваджений у чинне законодавство України та набув чинності з 22 липня 2018 року.

Ключові слова: порушення авторських прав, компенсація за порушення авторських прав і суміжних прав.

Исследуется правовая природа одного из способов защиты в суде авторских и смежных прав в Украине – получения правообладателем компенсации как альтернативы к возмещению убытков. Статья посвящена исследованию основных характеристик компенсации. Проведен детальный анализ изменения подхода к расчету компенсации, который был введен в действующее законодательство Украины и вступил в силу с 22 июля 2018 года.

Ключевые слова: нарушение авторских прав, компенсация за нарушение авторских прав и смежных прав.

The article investigates a legal nature of one of the methods of court protection of copyright and related rights in Ukraine – the receipt of compensation by the right holder, as an alternative to damages. The article is devoted to the study of the main characteristics of compensation and a detailed analysis of the change in the approach for calculation compensation, which was introduced into the current legislation of Ukraine and entered into force on 22 July 2018.

Key words: copyright infringement, statutory damages for infringement of copyright and related rights.

Вступ. Законодавство України містить перелік способів захисту порушеного авторського права і (або) суміжних прав у суді, які ще з 1994 року незмінно та успішно працювали, формулюючи зрозумілу практику та підходи для формування позовних вимог для осіб, чий права порушувались. Однак ыз липня 2018 року набули чинності зміни до законодавства України, що стосуються способу, який використовувався найбільш широко, а тому ці зміни заслуговують на детальний аналіз.

«Тлумачний юридичний словник» визначає компенсацію як відшкодування за будь-що (лат. compensatio – винагорода) [1]. Тобто компенсація – це відшкодування (у грошовому вигляді) без доведення позивачем її розміру. Такий спосіб цивільно-правового захисту, як виплата компенсації за порушення авторських і суміжних прав, прямо передбачений чинним законодавством України. Дослідженню цього питання присвячені праці багатьох учених, як-от праці Б.С. Антимонова, В.Г. Верднікова, М.В. Гордона, О.В. Дзери, В.М. Коссака, С.О. Харитонova, О.І. Харитоновой, Я.М. Шевченко, Р.Б. Шишки та інших. А втім, ця

робота – перша спроба здійснення правового аналізу нової норми Закону України «Про авторське право і суміжні права», що має звернути увагу науковців і практикуючих юристів до цієї проблеми.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження правової природи одного із способів захисту в суді авторських і (або) суміжних прав в Україні – отримання правовласником компенсації за порушення авторських і (або) суміжних прав; надання загальної характеристики нормативно-правової бази та роз'яснень судів України з цього питання, а також аналіз пункту «г» частини першої статті 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права» у новій редакції. Унаслідок проведеного аналізу планується запропонувати авторське формулювання вказаного пункту «г» Закону для приведення його у відповідність із положеннями чинного законодавства України.

Результати дослідження. Компенсація: до липня 2018 року. Суб'єкт авторського права і (або) суміжних прав, чиї права було порушено, використовував норму пункту «г» частини першої статті 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [2] та просив суд про виплату компенсації за порушення його прав. Законом було встановлено межі такої компенсації: від 10 до 50 тисяч мінімальних заробітних плат. Закріплений за законодавчому рівні мінімальний розмір, який гарантовано виплачувався суб'єкту, права якого порушені, вважався однією із суттєвих переваг такого способу захисту порушених прав, як компенсація.

Підкреслимо, що згідно з чинним законодавством України, виплата компенсації дозволяється лише за порушення авторських прав і суміжних прав. Виплата компенсації за правопорушення прав власників торговельних марок не передбачена. Наприклад, відповідно до статті 20 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» [3], власник свідоцтва на торговельну марку має право тільки на відшкодування збитків. Аналогія закону в таких випадках не може застосовуватись.

Остаточна сума компенсації, що підлягає стягненню з відповідача за порушення ним авторських і (або) суміжних прав позивача, визначалась судом, враховуючи обсяг порушення та (або) наміри відповідача. Важливо зазначити, що закон надавав позивачу право обрати один із перелічених способів: стягнути компенсацію в межах зазначених розмірів, відшкодувати збитки або стягнути дохід. Позивачі просили суд про компенсацію через відносно простий порядок доказування факту порушення майнових прав суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав, оскільки доказувати розмір заподіяних збитків не вимагалось. Для об'єктивності – не вимагається й зараз, однак є певні особливості.

Популярність цього способу захисту була зумовлена також тим, що позивач використовував відсутність чіткого визначення в законодавстві: що вважати окремим/самостійним фактом порушення майнових прав суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав, оскільки, згідно з пунктом 51.2. постанови Пленуму Вищого Господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» від 17 жовтня 2012 р. № 12 [4], неодноразове використання одного й того самого об'єкта становить самостійне порушення. І хоча у більшості судових справ суд присуджував позивачу компенсацію у мініальному розмірі, за умов доведення позивачем факту порушення його прав, судова практика містить багато прикладів, коли мінімальна компенсація перевищує розмір доходу, який отримав відповідач унаслідок протиправних дій.

У пункті 42 постанови Пленуму Верховного Суду України «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав» від 4 червня 2010 р. № 5 [5] встановлено, що розмір компенсації визначається судом у межах заявлених вимог залежно від характеру порушення, ступеня вини відповідача та інших обставин. Отже, для задоволення вимоги про виплату компенсації було досить наявності доказів вчинення особою дій, які визнаються порушенням авторського права і (або) суміжних прав. Для визначення суми такої компенсації, яка є адекватною порушенню, суд досліджував: 1) факт порушення майнових прав та яке саме порушення допущено; 2) об'єктивні критерії, що можуть свідчити про орієнтовний розмір шкоди, завданої неправомірним кожним окремим

використанням об'єкта авторського права та (або) суміжних прав; 3) тривалість та обсяг порушень (одноразове чи багаторазове використання спірних об'єктів); 4) розмір доходу, отриманий унаслідок правопорушення; 5) кількість осіб, право яких порушено; 6) наміри відповідача; 7) можливість відновлення попереднього стану та необхідні для цього зусилля тощо. Під час ухвалення рішення суд повинен обґрунтувати своє рішення щодо кожного з перелічених критеріїв, однак на практиці суди іноді нехтували такою деталізацією.

Важливо зазначити, що суд міг зменшувати суму заявленої позивачем компенсації, однак не міг збільшувати її. Цим пояснюється, чому позивач більш вірогідно заявляв більшу суму компенсації в межах встановленого законом ліміту.

Щодо недоліків застосування компенсації за порушення авторських і (або) суміжних прав, то дослідники мають спільну думку: компенсація несе «каральну» функцію, яка їй не притаманна та яку суди не мають виконувати.

Вважається, що правова природа компенсації як способу цивільно-правового захисту прав у сфері інтелектуальної власності є виявом «принципу компенсаторності» [6, с. 246], однак суд, ухвалюючи рішення, «карав» відповідача за порушення прав позивача, оскільки обирав «розмір кари» в межах встановленого в законодавстві розміру компенсації (від 10 до 50 тисяч мінімальних заробітних плат).

Висловлювались думки, як можна було б виправити цей підхід. Наприклад, було навіть запропоновано замінити компенсаційний принцип на так званий «кратний принцип». Тобто наділити суди повноваженням встановлювати «кратність» відповідальності за порушення авторських і (або) суміжних прав: кратний принцип полягає в тому, що майнова відповідальність збільшується у два і більше разів від розміру завданих збитків [7, с. 93]. Ця концепція потребує уточнення, які підстави треба враховувати, що впливають на збільшення «кратності». Наприклад, умисел – це підстава збільшення у два чи десять разів?

Загалом, цей принцип знайшов своє відображення у змінах, про що йтиметься далі.

Компенсація: після липня 2018 року. 22 липня 2018 року набув чинності Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» [8], разом з яким, серед іншого, було внесено зміни до Закону України «Про авторське право і суміжні права», зокрема у статтю 52, яка встановлює способи цивільно-правового захисту авторського права і суміжних прав.

Відтепер позивач не обмежений законом у розмірі компенсації (від 10 до 50 тисяч мінімальних заробітних плат), на яку він має право заявляти в суді за кожне порушення його прав. Однак це не означає, що й тепер позивач може просити суд стягнути компенсацію в будь-якому розмірі. Згідно з новим правилом, позивач повинен обґрунтувати суму компенсації, яка розраховується як «паушальна сума на базі таких елементів, як подвоєна, а у разі умисного порушення – як потроєна сума винагороди або комісійні платежі, які були б сплачені, якби порушник звернувся із заявою про надання дозволу на використання оспорюваного авторського права або суміжних прав». Це означає, що тепер позивач має показати суду 1) як він розрахував суму винагороди та 2) довести вину порушника його прав, щоб вимагати потроєну суму. Суму винагороди позивач буде розрахувати спираючись на таку логіку: якби відповідач звернувся до нього та сторони уклали ліцензійний договір (видав ліцензію), що передбачав би використання твору (права на який порушені) у визначений спосіб та у визначеному обсязі (також спосіб і обсяг відповідного до порушення) – подвоєна сума і є компенсацією, яку позивач буде просити. І на цьому етапі вже виникає багато практичних запитань щодо того, як рахувати.

Нині судова практика щодо фактичної реалізації нової норми відсутня та має пройти певний час до того моменту, коли порушення прав відбудеться вже під час дії нової норми, позивачі підготують позови з розрахунком компенсації «по-новому» та суди почнуть ухвалювати перші рішення, доступні в Реєстрі судових рішень України. До цього поки що йдуть теоретичні дискусії. Адвокат та юристи, які спеціалізуються з питань інтелектуальної власності, оприлюднюють свої правові оцінки цієї норми та дають рекомендації для майбутніх позовів. Детальний аналіз цієї норми свідчить про певні неузгодженості як щодо відсутності

термінологічної єдності в контексті законодавства з інтелектуальної власності загалом, так і відсутності мінімальних пояснень, як позивачу фактично виконати цю вимогу.

Можна легко відслідкувати появу цієї норми в законодавстві України. Це повторення пункту б) частини 1 статті 240 Угоди про асоціацію з ЄС [9], який регулює питання встановлення збитків судами, б) [коли суди] можуть у відповідних випадках встановити збитки як паушальну суму на базі таких елементів, як принаймні сума роялті або комісійні платежі, які були б сплачені, якби порушник звернувся із заявою про надання дозволу на використання оспорюваного права інтелектуальної власності. Очевидно, що пункт «г» частини першої статті 52 Закону України «Про авторське право та суміжні права» є майже дослівним повторенням процитовано пункту Угоди про асоціацію з ЄС, відповідно до його офіційного перекладу. Однак оригінал (англійською) містить інше визначення: "...set the damages as a lump sum on the basis of elements such as at least the amount of royalties or fees which would have been due if the infringer had requested authorisation to use the intellectual property right in question" [10].

Оскільки внесення змін до статті 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права» було ухвалено через прийняття нового закону, який покликаний регулювати правові та організаційні засади колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав в Україні, то може здаватися, що норма до цієї статті 52 стосується саме організацій колективного управління. Однак детальний аналіз показує, що нове правило щодо розрахунку компенсації за порушення чужих авторських та (або) суміжних прав, застосовується до всіх правовласників. Наприклад, стаття 240 Угоди про асоціацію з ЄС має назву «Збитки» та належить до підрозділу «Цивільні заходи, процедури та способи захисту» глави 9 «Інтелектуальна власність», тобто це загальна норма. Стаття 240 кореспондує з пунктом 1 (b) статті 13 Директиви № 2004/48/ЄС Європейського парламенту та Ради від 29 квітня 2004 року щодо забезпечення охорони інтелектуальної власності (Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights) [11].

Дослідимо детальніше нове формулювання правила статті 54 Закону України «Про авторське право і суміжні права»: визначення понять «паушальна сума» та «комісійні платежі»; вимоги щодо звернення «із заявою про надання дозволу на використання оспорюваного авторського права або суміжних прав» і питання вини.

1) Паушальна сума. Визначення того, що таке «паушальна сума», Закон не містить. Відповідно до пункту 5 статті 15 Закону України «Про авторське право і суміжні права», автор має право вимагати виплати винагороди за будь-яке використання твору. Винагорода може здійснюватися у формі одноразового (паушального) платежу, або відрахувань за кожний проданий примірник чи кожне використання твору (роялті), або комбінованих платежів.

Звернемося до визначення, яке надано у Національному стандарті № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»: «паушальний платіж – одноразовий платіж, який становить фіксовану суму і не залежить від обсягів виробництва (продажу) продукції (товарів, робіт, послуг) з використанням об'єкта права інтелектуальної власності [12]. Ми вважаємо, що в цьому контексті законодавець використав прив'язку до «паушальності» на протилежність поняттю «роялті», тобто підкреслюючи, що сума винагороди не підлягає помноженню на майбутні роки або дисконтуванню.

З наведеного можна зробити припущення, що паушальна сума – це певна сукупність паушальних платежів: подвоєна або потроєна, як передбачено в Законі.

2) Комісійні платежі. Щодо доцільності надання другого варіанту – використання суми комісійних платежів для розрахунку компенсації, то вважаємо, що ця помилка закралась через некоректний переклад положення Угоди про асоціацію, про що йшлося вище.

Цивільний кодекс України (стаття 1013) [13] визначає комісійну плату як плату за послуги комісіонера за договором комісії. У статті 1011 надається визначення договору комісії: одна сторона (комісіонер) зобов'язується за дорученням другої сторони (комітента) за плату вчинити один або кілька правочинів від свого імені, але за коштів комітента.

3) Заява про надання дозволу на використання оспорюваного авторського права або суміжних прав. Звертає увагу вимога щодо звернення «із заявою...». Чинним законодавством не передбачено будь-якої форми звернення, зокрема заяви (усної чи письмової) як підстави отримання дозволу на використання твору чи укладення відповідного договору.

Окремо зауважимо, що відповідно до підпункту 5 пункту 2 статті 432 Цивільного кодексу України, яким передбачено шляхи захисту права інтелектуальної власності судом, дозволяється «застосування разового грошового стягнення замість відшкодування збитків за неправомірне використання об'єкта права інтелектуальної власності. Розмір стягнення визначається відповідно до закону з урахуванням вини особи та інших обставин, що мають істотне значення».

4) Вина. Відповідно презумпції винного завдання шкоди, як встановлено у статті 614 Цивільного кодексу України, на відповідача у справі покладається обов'язок довести відсутність своєї вини. Тобто відтепер позивач повинен довести судові форми вини відповідача (умисел передбачає винагороду у потрібному розмірі) чи необережність (подвійний розмір), оскільки від цього залежить розмір компенсації, а відповідач – відсутність своєї вини як підставу звільнення від відповідальності відповідно до статті 1166 Цивільного кодексу України.

Оскільки від форми вини залежить розмір компенсації, то суд буде оцінювати докази, надані сторонами у справі, для оцінювання вини під час ухвалення рішення. Вважаємо, що у справах із захисту авторських і суміжних прав ще попереду встановлення правил, якими мають керуватися учасники процесу для належного доказу наявності або відсутності вини. Наприклад, позивач може надати суду листування із відповідачем, з якого вбачається, що позивач, по-перше, у досудовому порядку повідомив про порушення його авторських та (або) суміжних прав, та, по-друге, за відсутності відповідних дій із боку порушника це вже може свідчити про його умисел щодо порушення прав позивача.

І хоча з моменту набуття чинності положення статті 54 Закону України «Про авторське право і суміжні права» минуло не так багато часу та ще зарано говорити про формування хоча б якоїсь практики, а тим більше – офіційної позиції судів, Єдиний державний реєстр судових рішень України вже містить декілька ухвал господарських судів у справах, позовні заяви за якими були подані за «новим» розрахунком компенсації за порушення авторських і (або) суміжних прав. Наведемо приклад: у господарських судах розглядаються справи за позовом приватної організації «Організація колективного управління авторськими і суміжними правами», подані від імені та інтересах правоволоділців (наприклад, Товариства з обмеженою відповідальністю «Ворнер Мьюзік Україна» [14; 15] та Товариства з обмеженою відповідальністю «Бест Мьюзік» [16; 17]), про виплату компенсації у розмірі 223 380,00 грн. за порушення майнових авторських прав. На жаль, на час написання статті жодного рішення по суті спору ухвалено не було, тому проаналізувати правові підстави та подані документи для розрахунку вказаної суми компенсації зараз не вбачається можливим. Однак привертає увагу те, що у всіх чотирьох позовах вимагається компенсація в однаковому розмірі – 223 380,00 грн. На сайті «Організації колективного управління авторськими і суміжними правами» розміщено ставки авторської винагороди «Чинні тарифи ОКУАСП щодо публічного виконання, публічного сповіщення та повторного публічного сповіщення» [18], однак розрахунок передбачає врахування певного відсотку до валового доходу користувача та плюс окрему суму винагороди у розмірі 50 прожиткових мінімумів для працездатних осіб за використання кожного твору без договору (і відповідно без дозволу), тому до ухвалення рішень у вказаних справах зарано робити висновки.

Беручи до уваги ці законодавчі новації, постає питання, яких мір із запобігання мають вжити правовласники, що вимушені захищати свої права в суді? Якщо організації колективного управління зможуть використовувати свої затверджені тарифи, що робити авторам та особам, які мають авторські та (або) суміжні права?

Правовласникам об'єктів авторського права і суміжних прав, а особливо тим, чий твір використовується найчастіше (комп'ютерні програми, персонажі, аудіовізуальні твори

тощо), можна рекомендувати вже зараз замислитись над тим, як за необхідності вони зможуть розрахувати суму винагороди.

Якщо правовласник має укладені авторські договори на свої твори та може показати отримання плати за ними, для позивача та для суду ці документи можуть виступати підставою для розрахунку винагороди.

Однак якщо такі договори відсутні, то у разі порушення прав правоволодільцю необхідно сформулювати стратегію для керівництва у разі виявлення випадків порушення його авторських прав і підготовки матеріалів до суду. Почати ми б рекомендували з проведення інвентаризації належних йому об'єктів авторського права та суміжних прав, можливо, із наступною класифікацією за ознакою, релевантною для профілю діяльності правоволодільця (наприклад, профіль об'єктів інтелектуальної власності видавництва та музичної студії буде відрізнятися). Нині на законодавчому рівні затверджено мінімальні ставки винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права та суміжних прав [19]. Однак ці ставки дійсно «мінімальні» і вони не враховують відмінностей, які мають різні твори (наприклад, популярність, новизну, попит на відповідному ринку тощо), що мають значення, якщо сторони визначали дійсну вартість конкретного твору. Інший варіант – здійснити професійну незалежну оцінку своїх творів.

Висновки. Як було визнано, нове формулювання пункту «г» частини першої статті 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права» має певні вади правової техніки. Однак оскільки це положення було імplementоване згідно із законодавством ЄС (а саме пунктом 1 (b) статті 240 Угоди про асоціацію з ЄС та, відповідно, пунктом 1 (b) статті 13 Директиви № 2004/48/ЄС Європейського парламенту та Ради від 29 квітня 2004 року щодо забезпечення охорони інтелектуальної власності), то необхідно змінити це положення так, щоб воно кореспондувало з нормами чинного законодавства України.

Формулювання цієї норми, яке б кореспондувало із вимогами чинного законодавства України, на думку автора, таке: сума компенсацій розраховується як «подвособна, а у разі умисного порушення – як потроєна сума винагороди (паушального платежу), яка була б сплачена, якби порушник отримав дозвіл на використання оспорюваного об'єкта авторського права і (або) суміжних прав».

Список використаних джерел:

1. Гончаренко В.Г., Андрушко П.П., Базова Т.П. та ін. Юридичні терміни. Тлумачний словник. 2-е вид., стереотип. К.: «Либідь», 2004. 320 с.
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-ХІІ (дата оновлення: 15.05.2018). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення: 31.10.2018).
3. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-ХІІ (дата оновлення: 09.04.2015). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3689-12> (дата звернення: 31.10.2018).
4. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: постанова Пленуму Вищого Господарського суду України від 17 жовтня 2012 р. № 12 (дата оновлення: 16.12.2015). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12> (дата звернення: 31.10.2018).
5. Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав: постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 р. № 5 (дата оновлення: 04.06.2010). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-10> (дата звернення: 31.10.2018).
6. Шишка Р.Б. Щодо статті 432 ЦК України. Часопис Київського університету права. Проблеми права інтелектуальної власності. 2015. № 3 С. 244–247. URL: file:///C:/Users/SMA/Downloads/Chkup_2015_3_58.pdf.
7. Ришкова О.В. Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Юридические науки». Т. 21 (60). 2008. № 1. С. 89–98. URL: <http://sn-law.cfuv.ru/wp-content/uploads/2016/12/013rishkova.pdf>.

8. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав: Закон України від 15 травня 2018 р. № 2415-VIII (дата оновлення: 16.12.2015). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19> (дата звернення: 31.10.2018).

9. Угода про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку, від 27 червня 2014 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011/paran1682#n1682 (дата звернення: 31.10.2018).

10. Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part, dated 27 June 2014. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.161.01.0003.01.ENG (дата звернення: 31.10.2018).

11. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A32004L0048R%2801%29> (дата звернення: 31.10.2018).

12. Про затвердження Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»: постанова Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1185 (дата оновлення: 03.10.2007). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1185-2007-%D0%BF> (дата звернення: 31.10.2018).

13. Цивільний кодекс України: Закон від 16 січня 2003 р. № 435-IV (дата оновлення: 12.07.2018). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 31.10.2018).

14. Ухвала Господарського суду м. Києва від 5 вересня 2018 р. у справі № 910/6558/18 за позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Ворнер Мьюзік Україна»; організація, яка звертається за захистом порушених прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав – приватна організація «Організація колективного управління авторськими і суміжними правами» до товариства з обмеженою відповідальністю «АЛЛЮ» про виплату компенсації у зв'язку із порушенням майнових прав суб'єктів авторського права у розмірі 223 380,00 грн. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/76235639> (дата звернення: 31.10.2018).

15. Ухвала Господарського суду м. Києва від 5 жовтня 2018 р. у справі № 910/9608/18 за позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Ворнер Мьюзік Україна»; організація, яка звертається за захистом порушених прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав – приватна організація «Організація колективного управління авторськими і суміжними правами» до товариства з обмеженою відповідальністю «Кафе «Лісова Казка» про стягнення 223 380,00 грн. компенсації за порушення майнових авторських прав. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/76966167> (дата звернення: 31.10.2018).

16. Ухвала Господарського суду Київської області від 3 вересня 2018 р. у справі № 911/1705/18 за позовом приватної організації «Організація колективного управління авторськими та суміжними правами» в інтересах товариства з обмеженою відповідальністю «Бест Мьюзік» до фізичної особи-підприємця Сулими Лілії Василівни про стягнення 223 380 грн за незаконне використання твору. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/76265225> (дата звернення: 31.10.2018).

17. Ухвала Господарського суду Дніпропетровської області від 27 вересня 2018 р. у справі № 904/3835/18 за позовом приватної організації «Організація колективного управління авторськими та суміжними правами» в інтересах товариства з обмеженою відповідальністю «Бест Мьюзік» до фізичної особи-підприємця ОСОБА_1 про виплату компенсації у розмірі 223 380,00 грн. за порушення майнових авторських прав. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/76754076> (дата звернення: 31.10.2018).

18. Сайт приватної організації «Організація колективного управління авторськими і суміжними правами». «Чинні тарифи ОКУАСП щодо публічного виконання, публічного сповіщення та повторного публічного сповіщення» URL: <http://okuasp.org/shhorichnij-zvit-pro-diyalnist-organizatsiyi-kolektivnogo-upravlinnya/> (дата звернення: 31.10.2018).

19. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав. Кабінет міністрів України: постанова від 18 січня 2003 р. № 72 (дата оновлення: 13.12.2007). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF> (дата звернення: 31.10.2018).

